

restrîns și susține absolută necesitate a unei discuții cu ministrul Culturii, dl. Andrei Pleșu.

Dl. Aurelian Trișcu, vicepreședinte al CNMASI, anunță Comisia Națională că, urmare a convorbirii avute cu arh. Șerban Cantacuzino, acesta a adresat președintelui României, primului ministru și Ministerului Culturii scrisori de susținere a proiectului Legii monumentelor propusă de CNMASI.

Discuțiile referitoare la cele mai potrivite mijloace pentru susținerea proiectului CNMASI au fost

sintetizate de dl. Petre Derer, director al DMASI, care propune întocmirea unui memoriu cu text concis, cuprinzînd problemele cheie, și care, semnat de conducerea CNMASI, să fie prezentat dlui ministru Andrei Pleșu de o delegație. În funcție de rezultatul obținut se va hotărî organizarea unei campanii în presă pentru susținerea punctului de vedere al Comisiei Naționale. Totodată, dînsul a făcut cunoscute eforturile depuse de DMASI pentru ca Legea monumentelor să fie analizată de Comisiile de specialitate din Parlament.

eforturi, din păcate, fără rezultat. În calitate sa de senator, dl. Ludovic Demény și-a oferit serviciile pentru a depune proiectul Comisiei Naționale ca alternativă, în cazul în care în Parlament este prezentat un proiect de lege nesatisfăcător pentru monumente. Ședința s-a încheiat în speranța că CNMASI va reuși să-și impună punctul de vedere și va avea cîștig de cauză în disputa dintre politic-administrativ și științific.

G. P.

ACTIVITATEA DMASI

COLABORARE ROMÂNĂ - FRANCEZĂ ÎN DOMENIUL RESTAURĂRII MONUMENTELOR ISTORICE

În seria întîlnirilor între specialiștii români și francezi în problema restaurării și conservării monumentelor istorice a avut loc și organizarea unui *Seminar de informare asupra montării și realizării de proiecte de restaurare a monumentelor istorice și a săpăturilor arheologice*.

Desfășurat în intervalul 28—30 mai 1991 în sediul Direcției Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice din București seminarul a cuprins o problemă diversă pe teme de metodologie (relația arhitect — istoric de artă — arheolog, precum și relația arhitect — inginer); rezistența materialelor; valorificarea operațiunilor arheologice; intervenții de urgență. De asemenea s-a discutat despre protecția și conservarea ruinelor; fazele unui proiect de restaurare (organizarea de șantier, devizul, relația cu antreprenorii); aspectele juridice, financiare comerciale și sociale ale organizării și gestionării unui șantier; analiza unui șantier și întocmirea dosarului de ofertă de restaurare a unui monument.

Specialiștii francezi, arhitecți și arheologi, au prezentat modul de lucru în cercetarea și restaurarea monumentelor în Franța, exemplificînd prin cîteva mari șantiere: Saint Denis (biserica și complexul de locuințe); Palatul Luvru etc. Expunerile au fost însoțite de un

1—2. Imagini din timpul semnării protocolului de colaborare româno-franceză la sediul DMASI (Foto: George Dumitriu).

oarte bogat material ilustrativ: diapozitive, mape cu planșe, reviste, cărți, fotografii.

S-au desprins o serie de idei-jaloane în munca de restaurare (modalități de lucru în Franța, care pentru România sînt tot cîteva coordonate în efortul de organizare mai eficientă a domeniului) din care enumerăm:

- arheologia se intersectează de mai multe ori cu lucrările de urbanism, construcții de drumuri și căi ferate etc. și din această cauză în orașe pentru orice lucrare de construcție, alături de alte avize este nevoie și de un aviz arheologic;

- arheologia franceză este astfel organizată încît costul cercetărilor este suportat de beneficiarul locului (municipalitate sau întreprindere particulară);

- de cca 20 de ani în Franța se lucrează pe fișe de calculator pentru stocarea și prelucrarea datelor arheologice;

- pentru a trezi interesul locuitorilor (care prin municipalitate susțin săpăturile arheologice) în timpul lucrului pe șantier se amenajează un spațiu pentru vizitare. Turismul este o industrie care aduce multe beneficii,

iar monumentele pot fi utilizate cu succes în acest sens spre folosul tuturor;

- ritmul de lucru pe șantierele arheologice este susținut, se lucrează în paralel pe sectoare, astfel ca lucrările generale să nu fie oprite;

- laboratoarele arheologice sînt amplasate în imediata apropiere a șantierului, pentru ca cercetarea să poată fi făcută în paralel;

- săpăturile sînt protejate de intemperii în stil „seră” cu plastic, aceasta fiind posibil și pentru că se lucrează pe sectoare, care după cercetare se acoperă și programul continuă;

- se pune un accent deosebit pe valorificarea siturilor arheologice prin vizitare (în cazul marilor șantiere), cu organizarea adecvată: bilete de intrare, paznici, expoziție foto, librărie etc. În ce privește monumentele restaurate (chiar dacă e restaurată doar o parte a monumentului) se caută modalități de a fi utilizate în scopuri turistice;

- întocmirea hărților arheologice este o prioritate incontestabilă;

- Centrul Național de Cercetare Arheologică Urbană publică

mape ce conțin (text și planșe) probleme de topografie istorică a orașului în diferite epoci și în care sînt indicate zonele protejate de Patrimoniu. Mapele sînt realizate pe baza datelor locale, în întreaga țară lucrîndu-se după aceeași metodologie; mapele odată publicate devin documente publice de care se ține cont în avizarea construcțiilor și restaurarea monumentelor istorice;

- în Franța există la nivel național o Asociație pentru Săpăturile Arheologice, organism care este sub controlul Ministerului Culturii. Prin această asociație se fac contractele de săpături, contracte care sînt limitate în timp;

- arheologii sînt specializați pe o anumită perioadă istorică; există meseria de tehnician în săpături arheologice (avînd cunoștințe de stratigrafie, fotografie, săpătură fină manuală etc.), aceștia neavînd responsabilitatea lucrărilor;

- în Franța sînt doar patru Universități care formează arheologișefi de șantier, absolvenții celorlalte fiind arheologi generaliști care apoi se specializează pe epoci.

Seminarul s-a bucurat de o largă audiență din partea specialiștilor

3. Vizită a unui grup de specialiști francezi la Biserica „Sf. Gheorghe” din București (Foto: George Dumitriu).

31 mai 1991, data la care s-a semnat protocolul de colaborare între Direcția Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice din România și Direcția Patrimoniului din Franța, este și ziua când a avut loc o conferință de presă la sediul DMASI.

Au participat dl Christian Dupavillon, directorul Direcției Patrimoniului din Franța, dl Peter Derer, directorul DMASI, membrii delegației franceze, specialiști din DMASI, precum și numeroși ziariști („Adevărul”, „Realitatea”, „Libertatea”, „Azi”, „Dimineața”, „Neuer Weg”, „Regista muzeelor”, „Zig-zag”, TV-actualități, TV-cultural, TV-emisiunea în limba maghiară, Radio România Internațional, Radio, Rompres, Biroul de presă al Ministerului Culturii, „Jurnal internațional”). A participat de asemenea atașatul cultural al Ambasadei franceze la București, dna Chantal Colleu Dumond.

În deschiderea conferinței de presă dl Peter Derer a arătat că acțiunile ce în prezent se desfășoară se înscriu în aria de interes și sprijinul constant pe care Franța l-a arătat culturii române, dl C. Dupavillon fiind sosit în România pentru semnarea protocolului de colaborare, act prin care se încheie un prim segment al colaborării dintre Franța și România.

Luînd cuvîntul, la rîndul său, dl C. Dupavillon a arătat că Franța a fost de la început afectată de distrugerea patrimoniului româ-

nesc, pe care îl consideră o parte a patrimoniului universal. În prezent, în discuțiile cu DMASI se caută modalitățile de colaborare benefice pentru toți, pornind de la ideea că munca de restaurare și conservarea monumentelor este o muncă științifică de colaborare. Schimbul de idei între specialiștii francezi și români la nivelul direcțiilor de profil, început în februarie 1991, a privit legislația, problemele de inventariere, arheologia, relațiile cu întreprinderi de restaurare și cu arhitecții. În planul de perspectivă pentru colaborare se prevăd schimburi de specialiști, cursuri pentru studenți, șantiere de lucru comune româno-franceze — respectiv șantiere școală în România etc.

Un accent deosebit au pus atît dl C. Dupavillon cît și dl P. Derer pe ideea că pe de o parte monumentele reprezintă o bogăție nu doar morală ci și materială, iar pe de altă parte că patrimoniul nu este o problemă a specialiștilor doar, ci a tuturor, fiecare om trebuind să fie conștient de valoarea monumentului lîngă care trăiește și față de care are o responsabilitate pentru conservarea, cunoașterea și valorificarea lui.

Întrebările venite din partea presei, adresate d-lui Dupavillon, s-au referit la proveniența fondurilor pentru restaurări de monumente în Franța (TV-emisiunea în limba maghiară); în ce măsură ajutorul francez se concretizează

financiar („Dimineața”); soluția franceză pentru rezolvarea situației în care monumentele nu mai reprezintă o anume populație (cu referire la monumentele săsești din Transilvania — „Neuer Weg”); care este valoarea unui monument reconstruit (trimiterea se făcea la M-reă Văcărești — Radio România Internațional).

Răspunsurile au relevat pentru Franța varietatea fondurilor destinate restaurării monumentelor, cu specificarea că în bugetul francez există un fond și pentru patrimoniul străin; ajutorul Franței către România este substanțial, un ajutor de specialitate fiind implicit un ajutor financiar, în acest sens dl P. Derer subliniind că pentru specialiștii români e important ca învîtînd să preia corect și eficient problemele să ajungă a nu mai avea nevoie de ajutor material; Franța se confruntă și ea cu problema monumentelor părăsite, mai ales în mediul rural, trebuind căutate mereu cele mai bune soluții de protejare; în privința monumentelor reconstruite Domnia sa a fost de părere că ele sînt importante pentru comunitatea umană ce trăiește în preajmă, contribuind la formarea unei mentalități favorabilă monumentelor.

Conferința de presă s-a încheiat într-o atmosferă de bunăvoință și simpatie reciprocă a participanților francezi și români.

G. P.